

Na osnovu poglavlja IV odjeljak A člana 23., a u vezi sa članom 17. stav 1. tačka h) i članom 18. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03), i člana 106. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde", broj: 10/08), na prijedlog Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na ____.-oj redovnoj sjednici održanoj ____08. 2012.godine, **d o n o s i :**

Z A K O N

O ŠUMAMA

I OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim Zakonom uređuje se uzgoj, zaštita, korištenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištem kao prirodnim bogatstvom, s ciljem očuvanja biološke raznolikosti te osiguranja gospodarenja na principima gospodarske održivosti, socijalne odgovornosti i ekološke prihvatljivosti, finansiranje, nadzor nad primjenom ovog Zakona, kaznene odredbe, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište na teritoriji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: kanton).

Član 2. (Šume i šumska zemljišta)

1. Šume i šumska zemljišta su temeljni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestuju kroz ekološke, socijalne i ekonomske funkcije.
2. Šume i šumska zemljišta kao dobro od opšteg interesa uživaju posebnu brigu i zaštitu Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim Zakonom.

Član 3. (Definicija šuma i šumskih zemljišta)

1. Pod šumom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta. Šume se smatraju ekosistemima.
2. Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po osnovu prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putevi i druga šumska transportna i protivpožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namjenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se ne upravlja posebnim Zakonom.

3. Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvata i, područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem obezbjeđuje ili potpomaže funkcije susjedne šume, a što obuhvata krš, čistine, livade i pašnjake unutar šuma.
4. Šumom se ne smatraju sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu procesom sukcesije ako su mlađe od 20 godina i ako njihove krošnje ne pokrivaju barem 50 % zemljišta, groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolovane grupe šumskog drveća na površini do 1000 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.
5. U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi Ministar Ministarstva za privredu, Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Ministar) na osnovu mišljenja Kantonalne uprave za šumarstvo (u daljem tekstu: Uprava za šumarstvo).

Član 4. **(Definicije pojmova)**

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. **Biološki diverzitet** je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi kopnenih, morskih i drugih vodenih ekoloških sistema i ekoloških kompleksa, ukuljučuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta te između ekoloških sistema.
2. **Cijena drveta na panju** je cijena koja se dobije kada se ostvareni prihod od prodaje šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanjiti za ostvarene proizvodne troškove sječe, izrade i izvoza istih do stovarišta i podijeliti na njihovu ukupnu neto drvenu masu bez obzira na strukturu. Cijena drveta na panju je sastavni dio Osnovnog cjenovnika iz tačke 16. ovog člana.
3. **Čista sječa** znači sječu svih ili praktično svih stabala u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uslovima goleti čime se stvaraju ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija osigurana na odgovarajući način. Čistom sječom ne smatra se ni sječa stabala ako je u skladu sa dokumentima prostornog uređenja predviđena za promjenu namjene šumskog zemljišta.
4. **Divljač** su posebnim Zakonom određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi.
5. **Doznaka** podrazumjeva odabiranje, obilježavanje i evidentiranje stabala za sječu.
6. **Funkcije šuma su:**
 - a) **ekološke:** zaštita diverziteta šumskih ekosistema, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;
 - b) **socijalne:** nauka, istraživanje, obrazovanje, odbrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažno-estetske funkcije, istorijske funkcije, umjetnost, duhovno-spiritualne funkcije i unaprijeđenje kvaliteta življenja stanovništva;
 - c) **ekonomske:** prihod od proizvodnje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda.

7. **Gospodarenje šumama** obuhvata planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta u skladu sa kriterijima za održivo gospodarenje šumama i odredbama šumskoprivredne osnove.
8. **Gospodarska jedinica** je prostorna uređajna jedinica šume i šumskog zemljišta na kome se obezbijuje trajnost gospodarenja.
9. **Izvođač radova** u šumarstvu je fizičko ili pravno lice koje je registrovano za izvođenje radova u šumarstvu i posjeduje odobrenje kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: ministarstvo).
10. **Korisnik šuma** je šumsko-privredno društvo koje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa odredbama ovog Zakona obavlja poslove gospodarenja državnim šumama.
11. **Korištenje šume** obuhvata sječu i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda.
12. **Krčenje šume** u smislu ovog zakona je promjena namjene šumskog zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama kao i za prehranu i uzgoj divljači ne smatra se krčenjem.
13. **Kriteriji za održivo gospodarenje šumom** jesu:
- održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnome ciklusu ugljika;
 - održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosistema;
 - održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume;
 - održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje biološke raznolikosti u šumsko ekosistemu;
 - održavanje i odgovarajuće poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno tla i vode) i
 - održavanje drugih socijalno-ekonomskih funkcija i uslova.
14. **Krš** je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno oticanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim stijenama. Može biti pokriven šumskom vegetacijom ili bez nje (goli krš).

15. **Opštekorisne funkcije šuma su:**

- zaštita zemljišta od erozije;
- uravnoteženje vodenih režima te sprečavanje bujica;
- pročišćavanje voda kroz šumsko zemljište te opskrba podzemnih tokova i izvorišta pitke vode;
- povoljni uticaj na klimu i poljoprivrednu djelatnost;
- pročišćavanje zraka;
- uticaj na ljepotu krajolika;
- stvaranje povoljnih uslova za ljudsko zdravlje;
- osiguranje prostora za odmor i rekreaciju;

- stvaranje uslova za razvoj ekološkog, lovnog i seoskog turizma;
- očuvanje genofonda šumskog drveća i ostalih vrsta šumske biocenoze;
- očuvanje biološke raznolikosti genofonda, vrsta, ekosistema i krajolika,
- podržavanje opšte i posebne zaštite prirode (nacionalni parkovi idr.);
- ublažavanje učinka „staklenika atmosfere“ vezivanjem ugljika te obogaćivanje okoliša kiseonikom;
- opšta zaštita i unapređenje čovjekove okoline postojanjem šumskih ekosistema kao biološkog kapitala velike vrijednosti i
- značaj u odbrani zemlje i razvoju lokalnih zajednica.

- Osnovni cjenovnik** šumskih drvnih sortimenata (u daljem tekstu: cjenovnik) je cjenovnik koga u skladu sa članom 12. stav 6. donosi Ministarstvo.
- Otvorena vatra** je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
- Pravno lice za obavljanje stučnih poslova u privatnim šumama** je privredno društvo registrovano u skladu sa odredbama važećeg Zakona o registraciji poslovnih subjekata i koje posjeduje odobrenje Ministarstva.
- Pošumljavanje** je osnivanje sastojina sadnjom šumskog drveća ili sjetvom sjemena šumskog drveća.
- Površinske vode** su stalni i povremeni površinski vodeni tokovi, te stajaće vode.
- Prava trećih lica** na šume su prava na korištenje šumskih proizvoda koja postoje u skladu sa obligacionim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.
- Pustošenje šuma** podrazumijeva svako djelovanje kojom se uzrokuje narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, veće oštećivanje stabala i njihovih dijelova, veće uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njihove funkcije.
- Sanitarna sječa** znači sječicu oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih ili izvaljenih stabala.
- Stanište** je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sistema određena geografskim, abiotičkim i biotičkim osobinama; sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip.
- Šumarski program kantona** je dokument kojim se poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opšta politika šumarstva, gospodarenje šumama i šumskim zemljištima, kao i politika gospodarenja sa divljači na teritoriji kantona, orjentisanu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema.
- Šumska infrastruktura** su šumski putevi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
- Šumski požar** je požar koji nastaje i širi se šumom i šumskim zemljištem ili koji nastaje na drugom zemljištu i širi se šumom i šumskim zemljištem.
- Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a) šumsko drveće i grmlje;
 - b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
 - c) cvjetove, sjeme, koštunjičavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
 - d) ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke i njihove djelove;
 - e) gljive;
 - f) biljni sok i smola;
 - g) med;
 - h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
 - i) ribe, puževe i rakove;
 - j) travnati ili pašnjački prekrivač i
 - k) humus, glina, treset, zemlju, pijesak, šljunak i kamen sa površine zemlje.
- Proizvodi iz al. b) -k) ove tačke predstavljaju nedrvne šumske proizvode.

29. **Šumski putevi** su putevi sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama. Vlake nisu šumski putevi.

30. **Šumski reprodukcionni materijal** je:

- a) Sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
- b) Dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
- c) Mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.

31. **Šumsko privredna osnova** je osnovni okvir regulisanja gazdovanja šumama i šumskim zemljištem na principu potrajnosti proizvodnje i prihoda uz očuvanje i poboljšanje diverziteta i ostalih opštekorisnih funkcija šuma.

32. **Šumskoprivredno područje** predstavlja u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.

33. **Šumsko uzgojnim mjerama** se smatraju sve mjere i aktivnosti koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta.

Šumsko uzgojne mjere uključuju:

- a) Mjere za obnovu šuma, odnosno za stvaranje novih sastojina;
- b) Njegu šuma u mladim razvojnim fazama, uključujući proredu mlađih sastojina;
- c) Specijalnu negu mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i negu rubova šuma;
- d) Rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka.

34. **Trajnost gospodarenja šumama** podrazumjeva korištenje proizvoda šuma i upotrebu šuma i šumskih zemljišta na način i sa intenzitetom koji će očuvati njihov biodiverzitet, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost te povećati njihov potencijal da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom i globalnom nivou, a da se pri tom ne ugrozi funkcionisanje drugih ekosistema.

35. **Upravljanje šumama i šumskim zemljištima** podrazumjeva administrativno-upravne poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju očuvanja i unaprijeđenja trajnosti gospodarenja šumama.

36. Vlasnici privatnih šuma su pravna i fizička lica koja su na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem što se dokazuje izvodom iz zemljišnih knjiga. Na zakonit način stečena prava na korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatraju se vlasništvom u smislu ovog zakona.

37. Zaštita šuma je skup mjera i aktivnosti koje su dužni preduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumama radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih antropogenih uticaja.

38. Javni interes u smislu ovog zakona predstavlja potreba za izgradnju saobraćajne infrastrukture, privrednih, komunalnih, zdravstvenih, prosvjetnih i objekata kulture, objekata odbrane, uprave i drugih objekata od javnog interesa na koji način se povećava korist za društvo.

Član 5.

(Gramatička terminologija i principi ravnopravnosti spolova)

1. Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom Zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.
2. Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvještaji i drugi akti nastali na osnovu ovog Zakona odražavajuće principe ravnopravnosti polova, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po polu.

II. PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

A. Planiranje u šumarstvu

Član 6.

(Kantonalni Šumarski program)

1. Kantonalni Šumarski program (u daljnjem tekstu: Šumarski program) poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opštu politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, kao i divljači na području kantona, orijentisanu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređivanje bioraznolikosti u šumama i na šumskom zemljištu.
2. Kantonalni Šumarski program sastoji se iz dva dijela:
 - a) Opšti dio, Šumarskog programa određuje glavne ciljeve, načela i smjernice za trajno gospodarenje šumama u kantonu, na osnovu stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obaveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodne smjernice za trajno gospodarenje šumama;
 - b) Izvedbeni dio Šumarskog programa u komjem se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Opštim dijelom i određuje način njihove realizacije u određenom roku, uključujući financiranje.
3. Opšti dio Šumarskog programa donosi Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Skupština)
4. Vlada donosi izvedbeni dio Šumarskog programa koji predstavlja osnovu za korištenje namjenskih sredstava Budžeta kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona.
5. Opšti dio Šumarskog programa donosi se za razdoblje od 20 godina, a Izvedbeni dio Šumarskog programa donosi se za deset godina.

6. Kantonalni Ministar imenuje ekspertni tim za pripremu i provođenje aktivnosti na pripremi i izradi nacrtu Šumarskog programa.

Član 7. **(Kantonalni šumsko-razvojni plan)**

1. Kantonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi trajnost gospodarenja šumama na području kantona.
2. Pored smjernica iz Šumarskog programa kantona, kantonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.
3. Kantonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:
 - a) kartu sa ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskoprivrednih područja i gospodarskih jedinica, granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
 - b) procjenu funkcija šuma i njihov uticaj na okoliš;
 - c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
 - d) procjenu drvne zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
 - e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
 - f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;
 - g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
 - h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
 - i) smjernice za korištenje nedrvnih šumskih proizvoda;
 - j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
 - k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.
4. Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumsko privrednih osnova i lovno privrednih osnova.
5. Vlada kantona donosi kantonalni Šumsko-razvojni plan, a kantonalno Ministarstvo nadležno za poslove šumarstva je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.
6. Kantonalno ministarstvo je dužno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresovanih strana a posebno od zainteresiranih jedinica lokalne samouprave da daju svoje prijedloge i mišljenja.
7. Kantonalno ministarstvo dužno je trajno čuvati kantonalni šumsko-razvojni plan.

Član 8. **(Šumsko privredno područje)**

1. U cilju obezbjeđenja racionalnog i trajnog gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištima formira se šumsko privredno područje u koje ulaze i površine krša unutar područja kao posebne gospodarske jedinice.

2. Na području kantona, na čijem se većinskom teritoriju nalazi neobraslo šumsko zemljište (golet) ili je šumsko zemljište djelimično ili potpuno obraslo vegetacijom niskog uzgojnog oblika, formirat će se posebno šumsko privredno područje krša.
3. Područje krša zbog svojih specifičnosti klasifikuje se kao područje sa posebnim režimom gospodarenja, te se poslovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištem sufinansiraju iz naknada za općekorisne funkcije šuma.
4. Šumsko privredna područja predstavljaju u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.
5. U administrativnim granicama kantona može se formirati jedno ili više šumsko privrednih područja.
6. Šumsko privredno područje dijeli se na gospodarske jedinice.
7. Formiranje šumsko privrednog područja i revizija njegovih granica zasniva se na stručnom elaboratu komisije koju imenuje Ministar. Stručni elaborat pored prikaza bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži naročito:
 - a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumsko privrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjeljenjima, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumsko privrednog područja;
 - b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumsko privredno područje;
 - c) podatke o drvnoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - d) ukupan godišnji zapreminski prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumsko privrednog područja;
 - g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvnih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije;
 - h) prikaz podataka iz tač. c), d), e), f) i g) po općinama.
8. Odluku o formiranju šumsko privrednih područja donosi Vlada kantona na prijedlog kantonalnog Ministarstva koji se zasniva na stručnom elaboratu iz stava 7. ovog člana, stručnom mišljenju Uprave za šumarstvo i mišljenju jedinica lokalne samouprave.

Član 9.

(Šumsko privredna osnova)

1. Šumama na prostoru jednog šumsko privrednog područja se gospodari po odredbama šumsko privredne osnove, godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove i projekta za izvođenje. Odredbe šumsko privredne osnove su obavezne. Šumsko privredna osnova mora biti usklađena sa smjernicama Šumarskog programa kantona i kantonalnim Šumsko-razvojnim planom.

2. Šumsko privredna osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama vodnog područja, lovno privredna osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalni Program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.
3. Ministarstvo izdaje mišljenje na planove prostornog uređenja.
4. Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumsko privredne osnove, državnim i privatnim šumama može se gospodariti najduže jednu godinu na osnovu godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumsko privredne osnove. Odredbe godišnjeg plana gospodarenja su obavezne. Godina izvršenja godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumsko privredne osnove.
5. Ukupan obim sječa predviđen šumsko privrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća, gospodarskim jedinicama i gazdinskim klasama, ne može se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajni period za visoke šume sa prirodnom obnovom, u okviru šumsko privrednog područja godišnje se realizuje prosječna godišnja količina.
6. Kada se u jednoj ili više proteklih godina uređajnog perioda realizuje manje od predviđenog godišnjeg obima sječe u okviru šumsko privrednog područja, može se u narednim godinama uređajnog perioda realizovati preostali dio količine sječe.
7. Šumsko privredna osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumsko privrednog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena šumsko privredna osnova za sve šume jedne općine.
8. Elektronski i ostali dokumenti izrađeni tokom izrade šumsko privrednih osnova, dostavljaju se uz istu, deponuju i čuvaju u Upravi za šumarstvo, a pravo korištenja ovih podataka ima i Ministarstvo, Federalno ministarstvo, jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi šuma, vlasnici i korisnici šuma.
9. Svi digitalni podaci dostavljaju se u obliku koji omogućava njihovo korištenje.
10. Bilo kakva komercijalna i druga upotreba gore pomenutih podataka nije dozvoljena bez saglasnosti Uprave za šumarstvo.
11. Šumsko privredna osnova izrađuje se za period od deset godina.

Član 10.

(Izrada i donošenje šumsko privredne osnove)

1. Šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu izrađuje pravno lice koje je registrovano u skladu sa odredbama Zakona o registraciji privrednih subjekata, posjeduje sertifikat nadležne institucije i koje je izabrano na osnovu Zakona o javnim nabavkama.
2. Izrada šumsko privrednih osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu finansira se iz namjenskih sredstava Budžeta kantona.
3. Kantonalno Ministarstvo na prijedlog Uprave za šumarstvo donosi šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu.
4. Uz prijedlog iz stava 3. ovog člana Uprava za šumarstvo dostavlja mišljenje stručne komisije, jedinica lokalne samouprave i organa nadležnog za vode koje su isti dužni

dostaviti Upravi za šumarstvo najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje.

5. Sastav, rad i troškove stručne komisije iz stav 4. ovog člana određuje Ministar.
6. Korisnici državnih šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su godišnje izdvajati naknadu u iznosu od 2% od ukupnog prihoda ostvarenog prodajom i upotrebom za vlastite potrebe drveta i ne drvnih šumskih proizvoda na poseban račun Budžeta kantona radi finansiranja izrade šumsko privrednih osnova za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu.
7. Naknadu iz stava 6. ovog člana korisnik/vlasnik šuma dužan je uplatiti najkasnije do 30.11. tekuće godine za predhodnu godinu.
8. Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 6. i 7. ovog člana vrši poreska Uprava i šumarska inspekcija.

Član 11.

(Sadržaj šumsko privredne osnove)

1. Šumsko privredna osnova za državne šume i šume u privatnom vlasništvu obavezno sadrži:
 - a) uvodni dio sa razlozima za donošenje i popisom svih katastarskih parcela po katastarskim općinama koje ulaze u šumsko privredno područje;
 - b) stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja uključujući i šume visoke zaštitne vrijednosti, objekte, rijetke vrste flore i faune, hidrološke, geomorfološke i arheološke znamenitosti;
 - c) analizu i ocjenu gospodarenja u proteklom uređajnom periodu;
 - d) plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištima za naredni uređajni period sa:
 - planom sječa,
 - planom šumsko uzgojnih radova,
 - planom proizvodnje i tehnologije rada,
 - planom zaštite šuma,
 - planom za očuvanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema, ekoloških i socijalnih funkcija šume
 - planom investicionih ulaganja sa posebnim naglaskom na održavanje izgradnju šumske transportne infrastrukture
 - planom korištenja nedrvnih proizvoda šuma i
 - e) ekonomsko finansijsku analizu koja sadrži rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na osnovu planova iz tačke d) ovog stava.
2. Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumsko privredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uslova, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje kantonalno Ministarstvo i jedan primjerak se dostavlja nadležnom šumarskom inspektoru.
3. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak izrade, kontrola prikupljanja podataka za ŠPO i uslove za reviziju šumsko privrednih osnova za državne i privatne šume.

Član 12.

(Godišnji planovi realizacije šumsko privredne osnove)

1. Šumsko privredna osnova se realizuje godišnjim planovima realizacije koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.

2. Korisnik šuma donosi godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove. Izrađeni godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove korisnik šuma dužan je Ministarstvu dostaviti najkasnije do 01.12. tekuće za narednu godinu, uz pribavljeno mišljenje jedinica lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom. Uz godišnji plan realizacije za narednu godinu dostavlja se procjena izvršenja plana za tekuću godinu, dokaz o uplati naknade za korištenje državnih šuma za predhodnu godinu i dokaz o uplati određen članom 10. stav 6. ovog Zakona.
3. Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana realizacije šumsko privredne osnove, a na osnovu stručnog mišljenja Uprave za šumarstvo, izdaje Saglasnost na godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove.
4. Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužna (dužno) je Ministarstvu dostaviti godišnje planove realizacije šumsko privrednih osnova za privatne šume najkasnije do 01.12. tekuće za narednu godinu.
5. Ministarstvo u roku od 30 dana od prijema godišnjih planova realizacije šumsko privrednih osnova za privatne šume donosi godišnje planove realizacije šumsko privrednih osnova za privatne šume.
6. Ministarstvo na prijedlog Uprave za šumarstvo na kraju tekuće godine, a najkasnije do 31. decembra, za narednu godinu donosi Osnovni cjenovnik šumskih drvnih sortimenata. Cjenovnik se donosi na osnovu prosječne postignute cijene prodaje šumskih drvnih sortimenata. Cjenovnik služi za utvrđivanje cijene šumskih drvnih sortimenata za javnu ponudu u narednoj godini, utvrđivanje naknade za korištenje državnih šuma, utvrđivanje naknade po članu 10. stav 6. ovog Zakona i naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
7. Ukoliko korisnik šuma nije izvršio godišnji plan realizacije za tekuću godinu u predviđenom obimu i planiranoj dinamici ili nije uplatio naknadu za korištenje državnih šuma kao i naknadu određenu članom 10. stav 6. ovog Zakona, kantonalno Ministarstvo neće izdati Saglasnost na godišnji plan realizacije za narednu godinu.
8. Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove ne mogu se započeti bez Saglasnosti kantonalnog Ministarstva na godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove. U toku godine, ukoliko za to postoje opravdani razlozi može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to propisano stavom 3. ovog člana, kao i izmjena Osnovnog cjenovnika na način kako je propisano stavom 6. ovog člana.
9. Doneseni Godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove korisnik šuma je dužan u roku od 15 dana od dana izdavanja Saglasnosti iz stava 3. ovog člana dostaviti Federalnoj i Kantonalnoj upravi, kantonalnoj šumarskoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.

Član 13. **(Projekat za izvođenje)**

1. Projekat za izvođenje izrađuje se za uređajnu jedinicu – odjel za državne šume u skladu sa godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove. Odredbe projekta za izvođenje su obavezne.
2. Projekat za izvođenje sadrži planove svih potrebnih biotehničkih mjera u okviru pojedinih sastojina unutar odjela u skladu sa predviđenim ciljevima gazdovanja i to: plan sječa, plan šumsko-uzgojnih radova, plan korištenja i transporta posječen drvene mase, finansijsko-ekonomsku analizu realizacije projekta i kartu unutrašnjeg prostornog uređenja odjela,

mjere zaštite izvorišta i vodotoka i drugih vrijednosti unutar šumskih ekosistema. Pored planova, projekat za izvođenje sadrži procjenu uticaja radova na okoliš u skladu sa članom 33. i 34. ovog Zakona i mjere zaštite na radu i protivpožarne zaštite.

3. Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine od dana njegovog donošenja.
4. Projekat za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva/masteri šumarstva. Korisnik šuma određuje lice za izradu projekta.
5. Projekat za izvođenje donosi korisnik šuma za državne šume, a za privatne šume Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
6. Izuzev od stava 1. ovog člana projekat za izvođenje može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.
7. Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgojne radove kao i za sječu ako je godišnji obim sječa veći od 100 m³ po k.č.
8. Korisnik šuma određuje realizatora projekta, diplomiranog inženjera šumarstva/mastera ili bačelora šumarstva, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.
9. Projekat za izvođenje ima trajan karakter i čuva se u arhivi korisnika šuma i arhivi pravnih lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
10. Korisnik šuma i pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.

B. Privređivanje u šumarstvu

Član 14. (Doznaka stabala za sječu)

1. Doznaka stabala za sječu vrši se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgojni oblik.
2. Doznaku stabala za sječu u državnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva koga odredi korisnik šuma. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama može vršiti bačelor šumarstva/šumarski tehničar sa najmanje tri godina radnog iskustva u struci koga odredi korisnik šuma.
3. Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene.
4. Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na osnovu rješenja Uprave za šumarstvo.
5. Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu u privatnim šumama, može se odobriti samo vlasniku koji podnese dokaze o pravu vlasništva.
6. Protiv rješenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba kantonalnom Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema istog.

7. Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva kojeg rješenjem odredi Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama, može vršiti bačelor šumarstva/šumarski tehničar sa najmanje tri godina radnog iskustva u struci koga rješenjem odredi Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
8. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu.

Član 15. **(Sječa šuma)**

1. Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, donošenja projekta za izvođenje i prijave sječe Upravi za šumarstvo, šumarskoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave na čijoj će se teritoriji sječa vršiti. Prijava sječe se mora dostaviti najkasnije 10 dana prije početka sječe. Oblik i sadržaj Obrasca Prijave sječe propisat će Ministar u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
2. Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata.
3. Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovog Zakona, nadležni šumarski inspektor će zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

Član 16. **(Biološka reprodukcija šuma)**

1. Korisnik državnih šuma i vlasnik privatne šume dužni su izvršavati poslove biološke reprodukcije šuma u minimalnom obimu koji je predviđen šumsko privrednom osnovom.
2. Biološka reprodukcija šuma u smislu ovog zakona podrazumjeva:
 - a) pripremu zemljišta za prirodno podmlađivanje,
 - b) pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
 - c) popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,
 - d) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
 - e) prorjeđivanje sastojina,
 - f) sanaciju požarišta,
 - g) prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
 - h) doznaku stabala za sječu,
 - i) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka,
 - j) zaštitu šuma,
 - k) projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.
3. Planirani obim biološke reprodukcije šuma u šumsko privrednim osnovama mora biti usklađen sa kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

Član 17. **(Tehnički prijem radova)**

1. Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova, a najkasnije u roku od 30 dana od dana okončanja radova.

2. Komisiju za tehnički prijem radova formira Ministarstvo po prijemu zahtjeva korisnika odnosno vlasnika šuma. Zahtjev za tehnički prijem radova podnosi se najkasnije u roku od pet dana od dana završetka radova.
3. Komisija za tehnički prijem radova sastoji se od tri člana u koju obavezno ulaze diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva koji je izradio projekat za izvođenje radova i jedan diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva predstavnik Uprave za šumarstvo. Troškove rada komisije snosi korisnik/vlasnik šuma.
4. Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu izvršeni u skladu sa projektom za izvođenje, korisnik šuma, odnosno vlasnik šuma, je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi komisija. Nakon isteka roka komisija vrši ponovni pregled.
5. Tehnički prijem radova pošumljavanja (kolaudacija) vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja.
6. O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, komisija sačinjava zapisnik u kojem se obavezno konstatuje uspjeh, obim i kvalitet izvršenih radova po projektu za izvođenje.
7. Primjerak zapisnika komisije dostavlja se u roku od osam dana od dana završetka pregleda i nadležnom šumarskom inspektoru.
8. Svi izvršeni radovi i nalaz komisije evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

Član 18. **(Obavljanje radova u šumarstvu)**

1. Radove u šumi mogu izvoditi samo lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova.
2. Pravna lica koja obavljaju poslove u šumama dužna su obezbijediti mjere zaštite na radu u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu i protivpožarne zaštite i obavezna su sprovesti adekvatnu obuku zaposlenih.
3. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

Član 19. **(Stručni šumarski ispit)**

1. Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit.
2. Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri šumarstva sa VII stepenom VSS, masteri šumarstva i bačelori šumarstva koji su stekli ova zvanja po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.
3. Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri šumarstva, masteri šumarstva i bačelori šumarstva sa više od deset godina radnog iskustva u struci nakon sticanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih nauka.
4. Ministar donosi pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita.

Član 20.
(Zabrana čistih sječa i drugih oblika pustošenja šuma)

1. Nisu dozvoljene čiste sječe i drugi oblici pustošenja šuma.
2. Čiste sječe mogu biti izvršene u posebnim slučajevima u pripremi šumsko uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskih sastojina u mjeri koja je planirana šumsko privrednom osnovom.
3. Čista sječa šuma može se primjeniti ako je neophodna zbog sanitarnih razloga ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera uz odobrenje Uprave za šumarstvo.

Član 21.
(Pošumljavanje sječina i paljika)

1. Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.
2. Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumsko uzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom ili sjetvom sjemena drveća koje odgovaraju staništu. U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.
3. Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.

Član 22.
(Šumski materijal za reprodukciju)

1. Uprava za šumarstvo vodi registre objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i sadnog materijala šumskog i hortikulturnog drveća i grmlja.

C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agensa

Član 23.
(Opšte preventivne mjere)

1. Opšte dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju diverziteta šumskih ekosistema.
2. Principi i mjere kojima se obezbjeđuje trajnost gospodarenja šumama i održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema određuju se u Kantonalnom šumsko-razvojnom planu, a detaljnije se razrađuju u šumsko privrednim osnovama.
3. Staništa od posebnog značaja posmatrana sa gledišta diverziteta šumskih ekosistema koja su određena u šumsko privrednim osnovama moraju biti očuvana.

Član 24.
(Sanitarne sječe, šumski red i druge preventivne mjere)

1. Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma provode ili obezbjeđuju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama

Uprava za šumarstvo obezbjeđuje sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječū.

2. Mrtva i zaražena neposječena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posječena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama.
3. Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma obezbjeđuju izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:
 - a) postavljanje, osmatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
 - b) sanaciju šumskih područja nakon elementarnih nepogoda i prenamnoženja štetočina;
 - c) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugih dijelova drveta četinara i brijesta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz upotrebu kemijskih sredstava za tretiranje u skladu sa ovim Zakonom;
 - d) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.
4. Pod šumskim redom iz stava 3. tačka d) ovog člana smatra se preduzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka i zagađivanja voda prilikom sječe i izvoza drveta.
5. Uprava za šumarstvo:
 - a) prikuplja sve podatke značajne za zaštitu šuma koje dostavljaju odgovorna lica iz stava 3. ovog člana;
 - b) obezbjeđuje informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i
 - c) savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.
6. Ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ako Uprava za šumarstvo ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stepena da nije moguća njena obnova sa mjerama propisanim u ovom članu ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.
7. Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosistem.
8. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Član 25.

(Obnova šuma nakon nepogode)

1. U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim uticajima, uključujući i šumske požare, korisnici šuma u saradnji sa Upravom za šumarstvo, pripremaju plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.
2. Ako troškovi za obnovu iz stava 1. ovog člana prelaze finansijski potencijal korisnika/vlasnika šuma u kombinaciji sa dostupnim finansijskim sredstvima za šume iz Budžeta kantona kao i iz drugih dostupnih fondova, Vlada kantona će obezbijediti posebna sredstva kako bi se omogućila primjena plana.

D. Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda

Član 26.

(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

1. Drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), nije dozvoljeno pomjerati od panja dok se ne obilježi šumarskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri i evidentira. Zabranjeno je iste stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.
2. Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje, evidentiranje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši korisnik šuma, a za drvo iz privatnih šuma i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.) Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stučnih poslova u privatnim šumama.
3. Nedrvne šumske proizvode iz člana 37. ovog Zakona nije dozvoljeno stavljati u promet bez odobrenja korisnika šuma ili vlasnika privatne šume.
4. Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovog Zakona, podrazumjeva se prevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.
5. Licu koje se zatekne u izvršenju radnji suprotno odredbama ovog člana ili koje izvrši sječu šume na uzurpiranom državnom i zemljištu na kome imovinsko pravni odnosi nisu riješeni i lice koje izvrši sječu bez prethodne doznake i prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpretnim iskazom i koje stavi u promet nedrvne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom i izreći će mu se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojim je izvršena nezakonita radnja, a licu koje dozvoli vršenje radnji suprotno odredbama ovog člana izreći će se novčana kazna.
6. Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana vrše čuvari šuma, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektori, dok privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše pripadnici policije u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi Uprava za šumarstvo. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima umanju vrijednost, zaplijenjenu robu licitacijom će prodati Uprava za šumarstvo, a finansijska sredstva će se deponovati na poseban račun Budžeta kantona.
7. Lica iz stava 6. ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor.
8. U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta ne može se sa korom stavljati u promet i uskladištavati.
9. Izuzetno od stava 8. ovog člana drvo četinara i brijesta može se sa korom stavljati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže 21 dan.
10. Način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državnih i privatnih šuma sa teritorije kantona, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvne sortimente u unutrašnjem prometu, trgovinu između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza propisat će Ministar.

11. Pravna i fizička lica koja nanese štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu po bilo kojem osnovu dužni su štetu nadoknaditi po odštetnom cjenovniku. Naknada se uplaćuje na poseban račun Budžeta kantona.
12. Pravna i fizička lica koja nanese štetu šumama i šumskom zemljištu u privatnom vlasništvu po bilo kojem osnovu dužni su vlasniku šume i šumskog zemljišta nadoknaditi štetu međusobnim sporazumom ili u sudskom postupku kod nadležnog suda.
13. Ministar donosi odštetni cjenovnik iz stava 11. i 12. ovog člana.

III. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA – ZAŠTIĆENE ŠUME

A. Zaštitne šume i šume visoke zaštitne vrijednosti

Član 27. (Opći principi)

1. Da bi se obezbijedila njihova zaštita ili poseban režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama visoke zaštitne vrijednosti. Njima će se gospodariti na način koji će obezbijediti namjenu zbog koje su proglašene.
2. Procjena funkcija zaštitnih šuma i šuma sa visokom zaštitnom vrijednosti utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom komisije koju Rješenjem imenuje Ministar sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja, a koristi se za proglašenje iz stava 1. ovog člana.
3. Šume koje predstavljaju dio područja zaštićenog propisom donesenim u skladu sa drugim Zakonima, koji također propisuje poseban režim gospodarenja za šume, smatraju se šumama visoke zaštitne vrijednosti i za iste će se primjenjivati odredbe ovog Zakona.
4. Način gospodarenja i obnove šuma unutar zaštićenog područja propisuje se programom za gospodarenje šumama koji se donosi na osnovu akta o njihovom proglašenju i sastavni je dio plana upravljanja zaštićenim područjem. Upravitelj zaštićenog područja donosi program gospodarenja šumama visoke zaštitne vrijednosti unutar zaštićenih područja koji izrađuje Uprava za šumarstvo, a može ga provoditi pravna osoba registrovana za obavljanje poslova u šumarstvu.
5. Troškove izrade programa i gospodarenja šumama sa posebnim režimom gospodarenja unutar zaštićenog područja snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravno lice kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje.
6. Kontrolu provođenja programa gospodarenja šumama visoke zaštitne vrijednosti na područjima zaštićenim po osnovu propisa o zaštiti prirode i okoliša vrše nadležne inspekcije.
7. Propis kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama visoke zaštitne vrijednosti određuje režim gospodarenja takvim šumama i pravno lice koje je odgovorno za obezbjeđenje sredstava za pokriće troškova vezanih za posebni režim gospodarenja.
8. Vlasnik privatne šume i korisnik državne šume imaju pravo na naknadu za njeno ograničeno korištenje ili povećane troškove gospodarenja. Naknadu snosi lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravno lice kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje kod nadležnog suda.

9. Zaštitne šume i šume visoke zaštitne vrijednosti moraju se ucrtati na kartu i na terenu obilježiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. Šume će biti predmet nadzora Uprave za šumarstvo i nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je izvršilo proglašenje. Obilježavanje šuma vrši pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem. Troškove obilježavanja snosi pravno lice na čiji je zahtjev šuma proglašena zaštitnom, odnosno šumom visoke zaštitne vrijednosti.
10. Uprava za šumarstvo, vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma visoke zaštitne vrijednosti i podatke dostavlja Federalnom ministarstvu.
11. Ministar, donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja zaštitnim šumama i šumama visoke zaštitne vrijednosti.

Član 28. **(Zaštitne šume)**

1. Zaštitne šume su:
 - a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uslovima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
 - b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su saobraćajnice, energetske objekti, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe kao zaštita od prirodnih nepogoda, katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.
2. Zaštitne šume iz stava 1. ovog člana proglašava Vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva ili predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave uz prethodno pribavljeni Šumarski elaborat iz člana 27. stav 2. ovog Zakona. Kada prijedlog podnosi kantonalno ministarstvo potrebno je pribaviti i mišljenje jedinice lokalne samouprave. Kada prijedlog podnosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave potrebno je pribaviti saglasnost kantonalnog ministarstva.
3. Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 29. **(Šume visoke zaštitne vrijednosti)**

1. Šumama visoke zaštitne vrijednosti smatraju se:
 - a) šume ili njeni dijelovi koji imaju poseban kulturni, historijski, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati, šume od posebnog naučnog i obrazovnog značaja, šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu diverziteta i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
 - b) šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
 - c) šume ili njeni dijelovi registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
 - d) šume od značaja za snabdjevanje vodom i očuvanje njenog kvaliteta zaštićene na osnovu propisa o vodama;
 - e) šume namjenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

2. Šume iz stava 1. tačka c) ovog člana proglašava Federalno ministarstvo u skladu sa odredbama važećeg Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja;
3. Šume iz stava 1. tačka a), b), d) i e) proglašava Vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva ili predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.
4. Prije donošenja akata o proglašenju iz stava 1. tč. a), d) i e), potrebno je predhodno pribaviti Šumarski elaborat iz člana 27. stav 2. ovog Zakona. Kada prijedlog podnosi kantonalno Ministarstvo potrebno je pribaviti mišljenja jedinica lokalne samouprave. Kada prijedlog podnose organi lokalne samouprave potrebno je predhodno pribaviti Saglasnost kantonalnog Ministarstva.
5. Primjerak akta o proglašenju iz stava 1. tč. a), b), d) i e) obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom Ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 30. **(Zahtjev za izdavanje mišljenja)**

1. Zahtjev za izdavanje mišljenja iz čl. 28. st. 2. i 29. stav 3. ovog Zakona, odnosno proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja koji podnosi zainteresovana institucija obavezno sadrži sljedeće:
 - a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja;
 - b) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška i broj katastarske parcele, kao i naziv šumsko gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
 - c) digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanim parcelama za koju se traži proglašenje zaštitne šume odnosno šume visoke zaštitne vrijednosti;
 - d) stručni šumarski elaborat sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite;
 - e) procjenu okolišnog uticaja za šume iz člana 29. stav 1. tačka a);
 - f) predložena ograničenja u gospodarenju;
 - g) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
 - h) mišljenje jedinice lokalne samouprave i
 - i) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

B. Šume na kršu i pošumljavanje

Član 31. **(Šume na kršu)**

1. Šume na kršu bitno smanjene produktivnosti i šumska zemljišta na kršu, zbog svojih specifičnosti klasifikuju se kao područja sa posebnim režimom gospodarenja, te se sufinansiraju iz Budžeta kantona i jedinice lokalne samouprave.
2. Šume i šumska zemljišta na kršu klasifikuju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.
3. Gospodarenje šumama na kršu vrši se u skladu sa Šumarskim programom, Šumsko-razvojnim planom, Šumsko privrednom osnovom, Godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove ili na osnovu Godišnjih planova gospodarenja.

Član 32.
(Pošumljavanje krša i goleti)

1. Pošumljavanje krša i goleti vrši se prema Planu za pošumljavanje koji naročito sadrži sljedeće:
 - a) površine koje će se pošumljavati, naziv šumsko privrednog područja, gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
 - b) analizu prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uslova;
 - c) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
 - d) gustoću, način i tehniku sadnje;
 - e) troškove sadnje i troškove održavanja pošumljenog područja za period od najmanje pet godina;
 - f) procjenu funkcija koje će tek zasađene šume obavljati u tim predjelima;
 - g) mjere zaštite od požara.
2. Za monokulture četinarara koje zauzimaju više od pet hektara zemljišta obavezna je procjena okolišnog uticaja.

IV. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

A. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

Član 33.
(Zaštita šuma od požara)

1. U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume nije dozvoljeno loženje otvorene vatre.
2. Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šume.
3. Izuzev od stava 1. ovog člana, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježanim od strane Uprave za šumarstvo uz pridržavanje propisanih uslova i mjera bezbjednosti.
4. U šumama i na šumskim zemljištima namjenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, Uprava za šumarstvo je dužna obezbijediti dežurnu čuvarsku službu.
5. Uprava za šumarstvo klasifikuje šume i šumsko zemljište po stepenu opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili bezbjednosti ljudi i stvari, klasifikuju se kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosistemima klasifikuju se kao područja srednje opasnosti.
6. Korisnici šuma u saradnji sa Upravom za šumarstvo i nadležnim organom civilne zaštite, izrađuju planove za zaštitu šuma od požara. Korisnici šuma obavezni su provoditi ove planove i redovno izvještavati Upravu za šumarstvo o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.
7. Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su po saznanju da obavještavaju Upravu za šumarstvo i općinski organ nadležan za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu. Radi poboljšanja nadzora nad šumskim požarima i njihovim uzrocima, učincima i prevenciji Uprava za šumarstvo vodi jedinstven informacioni sistem i registar o šumskim požarima za teritorij kantona.

8. Uprava za šumarstvo objavljuje karte teritorija prema stepenu opasnosti od šumskih požara.
9. Ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uslove korišćenja podataka i izgled obrasca na kojem se izveštava o šumskim požarima.

Član 34. **(Hemijska sredstva i odlaganje otpada)**

1. Upotreba hemijskih sredstava nije dozvoljena u šumi i na šumskom zemljištu.
2. Izuzev od stava 1. ovog člana, hemijska sredstva čija upotreba je dozvoljena od strane nadležnog organa, pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korišćena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova, za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.
3. Ministarstvo uz prethodnu saglasnost Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša izdaje dozvolu za iznimnu upotrebu hemijskih sredstava iz stava 2. ovog člana u kojoj se propisuje način upotrebe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana od pribavljanja prethodne saglasnosti.
4. Nije dozvoljeno odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu.
5. Korisnik državnih šuma obavezan je ukloniti otpad i smeće iz državnih šuma, a vlasnik privatne šume obavezan je ukloniti otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu. Korisnik šuma ima pravo na naknadu za nastale troškove uklanjanja otpada i smeća od fizičkog ili pravnog lica koji su otpad, smeće ili zagađujuće tvari deponovali u državnoj šumi.

Član 35. **(Pašarenje)**

1. Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljem tekstu: pašarenje) u šumama nije dozvoljeno.
2. Izuzev od stava 1. ovog člana korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumsko privrednoj osnovi. Pašarenje se može dozvoliti samo pod uslovom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.
3. Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi korisnik šuma i vlasnik privatne šume.
4. Pašarenje u šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
5. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje.

Član 36.
(Praćenje zdravstvenog stanja šuma)

1. Uprava za šumarstvo i korisnici šuma prate zdravstveno stanje šuma i obim šteta u šumama, te o tome izvještavaju nadležno Ministarstvo, jedinice lokalne samouprave i javnost.
2. Ministar donosi pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma.

B. Nedrvni šumski proizvodi

Član 37.
(Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda)

1. Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode iz člana 4. tačka 28. alineje b), c), d), e), f), g) i j) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena šumsko privrednom osnovom.
2. U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, zemlje, pijeska, šljunka i kamena sa površine zemlje kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla.
3. Izuzev od stava 2. ovog člana korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu za svoje potrebe iskorištavati šumske proizvode iz stava 2. ovog člana ukoliko je to predviđeno šumsko privrednom osnovom.
4. Korisnik šuma može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na lokalitetima predviđenim šumsko privrednom osnovom i godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove u svrhu izgradnje i održavanja šumskih puteva.
5. Ako korisnik šuma planira koristiti mineralne sirovine u komercijalne svrhe dužan je postupiti u skladu sa odredbama Zakona o rudarstvu i odredbama člana 59. ovog Zakona.
6. Korisnik šuma dužan je do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu Upravi za šumarstvo dostaviti podatke o vrsti i količini nedrvnih šumskih proizvoda koji su prikupljeni na području kojim gospodari, a Uprava za šumarstvo je dužna u roku od deset dana ove podatke prosljediti Federalnoj upravi.
7. Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio diverzitet šumskih ekosistema, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
8. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda.

Član 38.
(Divljač u šumi)

1. Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumama moraju obezbjediti biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosistema ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumama. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora obezbjediti njihov opstanak i ne smije ugroziti druge organizme na staništu.

2. Korisnik lovišta dužan je pričinjene štete i oštećenja koja je prouzrokovala divljač u šumi nadoknaditi korisniku šuma i vlasniku privatnih šuma u skladu sa odredbama Zakona o lovstvu.

C. Zaštita ugroženih vrsta

Član 39. (Ugrožene vrste)

1. Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje sljedećih vrsta drveća i grmlja: Pančičeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), mečje lijeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.), zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), božikovina (*Ilex aquifolium* L.), lovorolisni likovac (*Daphne laureola* L.), meka veprina (*Ruscus hippoglossum* L.), maljavi planiski sleč (*Rhododendron hirsutum* L.), žuta koščela (*Celtis tournefortii* Lamk.), Vebijev badem (*Prunus webii* (Spach.) Vierh.), hrvatska sibireja (*Sibiraea altaiensis* var. *croatica* (Degen) Beck.), Turinška mukinja (*Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach), obični negnjil (*Laburnum anagyroides* Medik.), Blagajev likovac (*Daphne blagayana* Freyer), širokolisna mukinja (*Sorbus latifolia* Pers.), Šnajderov hrast (*Quercus schnedieri* Vierh.), makedonski hrast (*Quercus trojana* Webb.) i sremza (*Prunus padus* L.).
2. Izuzetno, ukoliko su potrebne uzgojne i sanitarne sječe drveća i grmlja iz stava 1. ovog člana, zahtjev za odobravanje sječe podnosi se Upravi za šumarstvo, koja nakon uviđaja na terenu izdaje Rješenje i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva i nadležnoj šumarskoj inspekciji. Sječa se može odobriti samo ako su stabla vrsta iz stava 1. ovog člana suha ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i radi sprovođenja mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i drugim slučajevima u skladu sa propisom o zaštiti ugroženih vrsta.
3. Protiv Rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba kantonalnom Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja.

D. Saobraćaj u šumama

Član 40. (Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

1. Šumska infrastruktura služi prvenstveno za potrebe gospodarenja šumama i sastavni je dio šume.
2. Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uslova, šumskog tla, vegetacije, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.
3. Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.
4. Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:
 - a) ugrožavanje izvora vode;
 - b) pojavu erozivnih procesa;
 - c) sprječavanje toka površinskih i podzemnih voda;

- d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
 - e) uticaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
 - f) uticaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
 - g) ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku upotrebu šume.
5. Gradnja šumskog kamionskog puta može se odobriti nakon što se izradi projekat za njegovu izgradnju i pribavi Saglasnost Uprave za šumarstvo.
 6. Korisnik šuma, u skladu sa odredbama ovog Zakona i šumsko privredne osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.
 7. Korisnik šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje katastra šumske infrastrukture Upravi za šumarstvo koja jedna primjerak iste dostavlja Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 41. **(Saobraćaj u šumama)**

1. Nije dozvoljeno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika šuma i pojedinaca zemljištu za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva.
2. Vlasnik i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećem licu po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu. Za organizovanje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika/vlasnika.
3. Šteta na šumskim putevima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i korisniku šuma.

Član 42. **(Pristup šumama)**

1. Sva lica imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumskim zemljištem u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim Zakonom. Sva lica koja ovako koriste šumu ili šumsko zemljište to rade na vlastitu odgovornost. Korisnici odnosno vlasnici šume nisu obavezni preduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takva lica.
2. Bez odobrenja korisnika ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:
 - a) razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
 - b) smještati pčelinjake;
 - c) sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 1 kg;
 - d) ulaziti u fizički i znakovima označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
 - e) ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta gdje se vrši sječa;
 - f) ulaziti u područja prirodne obnove, pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.
3. Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.

V. UPRAVLJANJE ŠUMAMA, KATASTAR ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

A. Upravljanje šumama

Član 43. (Državne i privatne šume)

1. Šume i šumsko zemljište su u vlasništvu države (u daljem tekstu: državne šume) i u vlasništvu fizičkih i pravnih lica (u daljem tekstu: privatne šume).

Član 44. (Upravljanje državnim šumama)

1. Državnim šumama i šumskim zemljištima upravlja Vlada kantona putem Ministarstva pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom.

Član 45. (Sticanje vlasništva)

1. Pravo vlasništva nad državnim šumama i šumskim zemljištima ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.
2. Strana fizička i pravna lica ne mogu sticati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištem, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 46. (Provođenje prava i obaveza kantona)

1. Vlada kantona, Ministarstvo i Uprava provode prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.
2. Kantonalno Ministarstvo jednom godišnje dostavlja izvještaj Vladi kantona o stanju šuma i šumskog zemljišta na području kantona.

Član 47. (Zabrana zauzimanja)

1. Zabranjeno je i kažnjivo svako neovlašteno zauzimanje državnih šuma i šumskog zemljišta.
2. Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište bespravni korisnik dužan je napustiti odmah po prijemu naloga šumarskog inspektora ili čuvara šuma.

Član 48. (Promet šuma)

1. Zabranjen je promet državnih šuma i šumskih zemljišta. Svaki promet državnih šuma izvršen suprotno odredbama ovog Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.
2. Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana promet državnih šuma može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije.
3. Državne šume ne mogu biti predmetom privatizacije.

Član 49.
(Utvrdjivanje granica državnih šuma)

1. Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.
2. Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa materijalnim propisom kojim se uređuje oblast premjera i katastra nekretnina.
3. Utvrđene granice iz stava 2. ovog člana moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog organa nadležnog za geodetske poslove.
4. Poslove obilježavanja granica državnih šuma vrši ministarstvo, a poslove čuvanja i održavanje graničnih znakova vrši Uprava za šumarstvo.
5. Ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Član 50.
(Upravljanje privatnim šumama)

1. Privatne šume, u smislu ovog Zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizičko ili pravno lice dokumentima iz zemljišne knjige dokaže vlasništvo.
2. Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumsko privredne osnove.
3. Čuvanje privatnih šuma u nadležnosti je njihovih vlasnika.
4. Vlasnik privatne šume ugovorom, uz naknadu, prenosi obavljanje stručnih poslova u šumarstvu, Upravi za šumarstvo ili pravnom licu za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
5. Naknada iz stava 4. ovog člana iznosi najviše 10% od cijene na panju posječenih šumskih drvnih sortimenata po cjenovniku šumskih proizvoda kantonalnog ministarstva iz člana 12. stav 6. ovog Zakona. Naknada iz stava 4. ovog člana i naknada iz člana 10. stav 6. ovog Zakona plaća se u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja iz člana 14. stav 4. ovog Zakona.
6. Pod stručnim poslovima iz stava 4. ovog člana podrazumjevaju se doznaka, primanje, premjeravanje, evidentiranje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi i zaštita šuma.
7. Kada vlasnik privatne šume ugovorom prenese obavljanje stručnih poslova Upravi za šumarstvo, naknada se uplaćuje na namjenski račun Budžeta kantona.
8. Uprava za šumarstvo i pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 01. februara tekuće godine. Pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su Upravi za šumarstvo dostaviti evidencije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.
9. Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje se u skladu sa odredbama člana 13. ovog Zakona i donosi ga Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama na koje su preneseni stručni poslovi.

10. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume iz stava 8. ovog člana.

B. Ekonomske funkcije šume

Član 51.

(Prenošenje poslova gospodarenja državnim šumama)

1. Na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, posluje J.P. „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o Goražde (u daljem tekstu: korisnik šuma).
2. Na prijedlog Vlade kantona, Skupština kantona može donijeti Odluku o osnivanju više šumsko privrednih društava.
3. Inicijativu za osnivanje više šumsko privrednih društava može podnijeti predstavničko tijelo jedinice lokalne zajednice putem kantonalnog Ministarstva.
4. Odluka o osnivanju više šumsko privrednih društava donijet će se na osnovu stručnog elaborata o ekonomskoj opravdanosti njihovog osnivanja, koga će izraditi ekspertna grupa imenovana Rješenjem resornog Ministra i predhodno pribavljenog mišljenja Uprave za šumarstvo i jedinica lokalne uprave.
5. Minimalna teritorija kojom može gospodariti jedno šumsko privredno društvo je šumskoprivredno područje.
6. Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama korisniku šuma.
7. Prava, zadaci i odgovornosti iz stava 6. ovog člana koje Ministarstvo ugovorom prenosi korisniku šuma pored ostalog sastoje se iz:
 - a) realizacije šumsko privredne osnove putem godišnjih planova realizacije, izvršenje godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donešena šumsko privredna osnova i izrade i realizacije projekata za izvođenje;
 - b) projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske infrastrukture;
 - c) prometa šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda;
 - d) izvršavanja programa i planova biološke reprodukcije šuma propisanih šumsko privrednom osnovom;
 - e) provođenja mjera zaštite šuma u skladu sa ovim zakonom;
 - f) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
 - g) izvršavanja planova korištenja nedrvnih šumskih proizvoda;
 - h) realizacije planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu;
 - i) realizacije aktivnosti predviđenih kantonalnim šumsko-razvojnim planom i
 - j) ostalih poslova, zadataka i odgovornosti u skladu sa ugovorom o prenosu poslova gospodarenja.
8. Vlada kantona Odlukom određuje način prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.
9. Korisnik šuma ne može prenositi na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora iz stava 6. i 7. ovog člana.

Član 52.

(Realizacija ugovornih obaveza)

1. Ministarstvo putem Uprave za šumarstvo prati realizaciju ugovorenih obaveza iz člana 51. stav 7. ovog Zakona i o tome izvještava Federalnu upravu, Federalno ministarstvo i jedinice lokalne samouprave.

2. Korisnik šuma dužan je voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim Šumarskim programom, kantonalnim Šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ukoliko nije donešena šumsko privredna osnova, godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu i dostaviti Upravi za šumarstvo najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.
3. Ministar donosi pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za državne šume iz stava 2. ovog člana.

Član 53.

(Naknada za korištenje šuma)

1. Visina naknade za korištenje državnih šuma iznosi 5 % od prihoda utvrđenog na osnovu ostvarene godišnje količine sječe šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu sa cjenovnikom i ostvarenog prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda iz člana 12. stav 6. ovog Zakona.
2. Korisnik šuma dužan je vršiti uplatu naknade za korištenje državnih šuma na način propisan odredbama člana 67. ovog Zakona.
3. Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši šumarska inspekcija i Porezna uprava.

C. Katastar šuma

Član 54.

(Katastar šuma)

1. Korisnik šuma i pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama ukoliko je obavljanje stručnih poslova za privatne šume preneseno ugovorom na njega, dužni su Upravi za šumarstvo dostaviti katastar državnih i privatnih šuma najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu sa evidentiranim svim promjenama u toku godine.
2. Po jedan primjerak izrađenog katastra šuma za područje kantona, Uprava za šumarstvo dostavlja Federalnoj upravi.
3. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

D. Odnosi kod korištenja šuma

Član 55.

(Prava trećih lica)

1. Prava trećih lica na državnoj šumi poštuju se ako su upisana u zemljišne knjige.
2. Prava trećih lica mogu prestati uz odgovarajuću novčanu naknadu, nakon zahtjeva vlasnika šume.
3. Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih lica na državnoj šumi, osim ako je to u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 56.
(Zaštita susjednih parcela)

1. Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.
2. Ako vlasnik ili korisnik šume, u procesu gospodarenja šumom, svojim aktivnostima vrši uticaj na susjedne parcele, obavezan je tražiti saglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne tu aktivnost. Ako vlasnici susjednih parcela ne postignu sporazum, Uprava za šumarstvo odlučuje o tome da li se ta aktivnost može provesti i u kom obliku, a naknada za poduzetu aktivnost utvrđuje se sporazumno ili putem nadležnog suda.

Član 57.
(Korištenje parcela trećih lica)

1. Vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je da dozvoli privremeni prijevoz ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.
2. Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku odnosno korisniku zemljišta plati naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.
3. Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih lica izvršit će se eksproprijacija takvih parcela u skladu sa važećim Zakonom o eksproprijaciji. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih lica koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

VI. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE

A. Promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi

Član 58.
(Izdvajanje iz šumsko privrednog područja)

1. Vlada kantona može na prijedlog kantonalnog Ministarstva pojedine dijelove državnih šuma izdvojiti iz šumsko privrednog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura.
2. Vlada kantona na zahtjev kantonalnog Ministarstva ili predstavničkog tijela lokalne samouprave, uz stručni elaborat komisije koju Rješenjem imenuje Ministar, može dijelove šumskih zemljišta izdvojiti iz šumsko privrednog područja i dodijeliti općini na korištenje u druge svrhe koje daju veću trajnu korist ukoliko je izdvajanje u skladu sa važećim planom prostornog uređenja.
3. Podnosilac zahtjeva dužan je uplatiti naknadu koja se određuje u skladu sa članom 59. stav 10. ovog Zakona. Naplaćena sredstva su namjenski prihod Budžeta kantona.
4. Visinu naknade iz stava 3. ovog člana procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.
5. Troškove postupka izdvajanja iz šumsko privrednog područja snosi podnosilac zahtjeva.
6. Kontrolu naplate iz stava 4. ovog člana vrši šumarska inspekcija.

Član 59.

(Krčenje šume)

1. Krčenje šuma odnosno promjena namjene šumskog zemljišta je zabranjeno.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, krčenje šume, može se dozvoliti samo ako je u skladu sa planom prostornog uređenja ili u skladu sa utvrđenim javnim interesom.
3. Zahtjev za krčenje šuma odnosno prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni može podnijeti samo vlasnik, koncesionar i druga ovlaštena osoba u skladu sa odredbama ovog Zakona.
4. Zahtjev za krčenje šume podnosi se Ministarstvu i sadrži slijedeću dokumentaciju:
 - a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;
 - b) izvadak iz zemljišnih knjiga i kopiju katastarskog plana;
 - c) koncesijski ugovor ako se radi o koncesiji;
 - d) okolišnu saglasnost u skladu sa propisima o zaštiti okoliša;
 - e) saglasnost organa nadležnog za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeđa;
 - f) odgovarajući vodni akt za gradnju planiranog objekta izdat od nadležnog organa za vode;
5. Izuzetno u slučaju nedonošenja plana prostornog uređenja, zahtjev za krčenje šume i odobravanje istog mora sadržavati postojanje Odluke Skupštine kantona o utvrđenom javnom interesu za krčenje šume.
6. Odredbe ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega, a koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdana dozvola za krčenje ako nisu iskrčene.
7. Ministar uz prethodno mišljenje Uprave za šumarstvo i dokaza o izvršenoj uplati naknada iz stava 10. ovog člana donosi Rješenje kojim se dozvoljava krčenje šume iz stava 2. ovog člana.
8. Ako se u roku od dvije godine od dana izdavanja Rješenja iz stava 7. ovog člana iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje.
9. Dozvola za krčenje šume važi dvije godine od dana njenog donošenja.
10. Podnosilac zahtjeva za krčenje šume obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sječom. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta kantona i ista se može koristiti samo u svrhu podizanja i održavanja šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovog Zakona.
11. Visinu naknade iz stava 10. ovog člana procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.
12. Troškove postupka izdavanja dozvole iz ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.
13. Protiv Rješenja iz stava 7. ovog člana nije dopuštena žalba ali se pred nadležnim sudom može pokrenuti upravni spor.
14. Kontrolu uplate iz stava 10. ovog člana vrši šumarska inspekcija.

Član 60.
(Gradnja u šumi)

1. U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumsko privrednom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti u skladu sa važećom lovno privrednom osnovom.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, gradnja objekata predviđenih važećim planom prostornog uređenja može se dozvoliti nakon pribavljanja dozvole za promjenu namjene zemljišta iz člana 59. stav 6. ovog Zakona.

B. Zakup

Član 61.
(Zakup šumskog zemljišta)

1. Davanje šuma i šumskog zemljišta u zakup je zabranjeno.
2. Izuzev od odredbi stava 1. ovog člana, Ministarstvo može pojedina šumska zemljišta ugovorom davati u zakup radi postavljanja objekata čija je gradnja predviđena ugovorom o koncesiji, telekomunikacijskih objekata, uzgoja divljači i podizanja višegodišnjih nasada ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume, uz predhodno pribavljeno mišljenje Uprave za šumarstvo.
3. Šumsko zemljište koje se daje u zakup može se koristiti samo u skladu sa ugovorom o zakupu i ne može se davati u podzakup.
4. Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje kantonalnog javnog pravobranilaštva.
5. Naknada koja se ostvaruje po osnovu ugovora o zakupu iz stava 2. ovog člana uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta kantona, a kontrolu uplate vrši šumarska inspekcija.
6. Uslove, namjenu, cijenu i način davanja šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u zakup propisuje Vlada kantona.
- 7 Evidencije o sklopljenim ugovorima o zakupu vodi Ministarstvo.

C. Služnost

Član 62.
(Pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu)

1. Na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova i vodova koji omogućavaju prenos signala, kao i služnost puta.
2. Ugovor kojim se uspostavlja služnost na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu zaključuje se između korisnika i Ministarstva.
3. Naknada koja se ostvaruje po osnovu služnosti iz stava 1. ovog člana uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta kantona, a kontrolu uplate vrši šumarska inspekcija.
4. Jedinica lokalne samouprave je oslobođena plaćanja naknade iz stava 3. ovog člana za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je ona investitor.

6. Zasnivanje prava služnosti na šumom zemljištu u državnom vlasništvu (uslove, namjenu, cijenu i način davanja) propisuje Vlada kantona.

VII. ŠUMARSKE INSTITUCIJE

A. Kantonalna uprava za šumarstvo

Član 63.

(Kantonalna Uprava za šumarstvo)

1. Kantonalna uprava je organ uprave u sastavu Ministarstva za privredu.
2. Sjedište Kantonalne uprave je u Goraždu.
3. Uprava za šumarstvo formira svoje niže organizacione jedinice koje će obavljati poslove propisane ovim Zakonom.
4. Za direktora Uprave za šumarstvo može se imenovati samo diplomirani inženjer šumarstva ili master šumarstva koji je stekao ovo znanje po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci od toga najmanje tri godine na rukovodnim poslovima ili složenim poslovima.

Član 64.

(Poslovi kantonalne uprave)

1. Kantonalna uprava za šumarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Uprave:
 - a) osigurava neposrednu zaštitu državnih šuma putem čuvarske službe;
 - b) vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području kantona i dostavlja ih Federalnoj upravi;
 - c) priprema kantonalni Šumarski program i dostavlja ga Ministarstvu;
 - d) priprema kantonalni Šumsko-razvojni plan i dostavlja ga kantonalnom ministarstvu;
 - e) provodi proceduru izrade šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za privatne šume;
 - f) prati realizaciju šumskoprivrednih osnova putem godišnjih planova realizacije ili godišnjih planova gospodarenja
 - g) obavlja poslove dijagnostno prognozne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma i o tome obavještava Federalnu upravu.
 - h) prati izvršenje ugovornih obaveza koji se odnose na državne šume;
 - i) prati realizaciju programa zaštite šuma;
 - j) vrši obilježavanje granica i održavanje graničnih oznaka za državne šume;
 - k) obavještava i dostavlja podatke o šumskim požarima Federalnoj upravi.
2.
 - l) usaglašava šumskoprivredne osnove sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovoprivrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama;
 - m) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području kantona i podatke sa izvještajem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama dostavlja Ministarstvu i Federalnoj upravi;
 - n) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava Budžeta kantona;
 - o) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma visoke zaštitne vrijednosti na način propisan ovim Zakonom i daje i druga mišljenja;
 - p) predlaže Osnovni cjenovnik šumskih proizvoda koji služi kao osnovica za obračun

naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama, naknade za korištenje državnih šuma i služi kao početni cjenovnik za transparentan način prodaje šumskih drvnih proizvoda;

q) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku i vlasnicima privatnih šuma;

r) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih cesta i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa koji se finansiraju iz Budžeta kantona, uz Saglasnost nadležnog organa za poslove vodoprivrede;

s) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;

š) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga zakona i Zakona o sjemenu i sadnom materijalu.

2. Uprava za šumarstvo dužna je na zahtjev Federalne uprave dostaviti sve tražene podatke koji se odnose na šume i šumsko zemljište na području kantona.

Član 65. **(Čuvanje šuma)**

1. Ministarstvo za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, putem Uprave za šumarstvo dužno je obezbjediti neposrednu zaštitu državnih šuma i šumskog zemljišta – čuvanje šuma od šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, bespravnog prisvajanja i korištenja, kao i drugih protivzakonitih radnji, putem organizovane čuvarske službe.
2. Čuvarska služba iz stava 1. ovog člana formira se unutar Uprave za šumarstvo po određenim čuvarskim reonima, formiranim Rješenjem Uprave. Čuvarsku službu obavljaju čuvari šuma.
3. Čuvari šume mogu biti lica koja su završila srednju šumarsku školu III ili IV stepen, koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja i druge uslove za obavljanje javne službe.
4. Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe.
5. Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument – legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.
6. Dužnosti čuvara šuma su da:
 - a) čuva šumu od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
 - b) čuva državnu šumu i šumska zemljišta od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
 - c) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježava ih;
 - d) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanese šumi od divljači;
 - e) prati stanje divljači;
 - f) prati održavanje šumskog reda;
 - g) sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
 - h) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
 - i) pregleda porijeklo drveta u pogonima za prerađu drveta i na svim drugim mjestima gdje se drvo skladišti;

- j) pregleda sav transport na šumskim putevima;
 - k) sprječava istresanje, deponovanje i odlaganje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
 - l) sačinjava zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiocima i visini štete;
 - m) legitimise sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
 - n) preduzima mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i
 - o) obavještava neposrednog rukovodioca, policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.
7. Za sve bespravne aktivnosti u skladu sa svojim dužnostima iz stava 6. ovog člana, čuvar šuma obavezan je bez odlaganja sačiniti zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima radi podnošenja prekršajnog naloga, odnosno zahtjeva, putem Uprave za šumarstvo nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka ili pisane prijave nadležnom tužilaštvu za bespravnu aktivnost koja ima obilježje krivičnog djela.
8. Svako lice je dužno da na zahtjev čuvara šuma pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prevozu ili uskladištene, kao i da na zahtjev čuvara šuma drvo ili nedrvne proizvode stavljene u promet u suprotnosti sa članom 26. ovog Zakona ostavi na licu mjesta ili preveze na određenu lokaciju radi skladištenja istih.
9. Ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje veličine čuvarskih reona.

VIII. FINANSIRANJE

Član 66. (Namjenska sredstva)

1. Radi ostvarivanja opšteg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom kantona, kantonalnim Šumsko-razvojnim planovima i šumsko privrednim osnovama obezbjeđuju se finansijska sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.
2. Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se iz:
- a) naknada za izradu šumskoprivrednih osnova iz člana 10. stav 6. ovog Zakona;
 - b) naknada za korištenje državnih šuma iz člana 53. stav 1. ovog Zakona;
 - c) naknada za općekorisne funkcije šuma iz člana 68. ovog Zakona;
 - d) naknada za izdvajanje iz šumsko privrednog područja iz člana 58. stav 3. ovog Zakona;
 - e) naknada za krčenje šuma iz člana 59. stav 9. ovog Zakona;
 - f) naknada za gradnju u šumi iz člana 60. stav 2. ovog Zakona;
 - g) naknada za zakup šumskog zemljišta u skladu sa članom 61. stav 5. ovog Zakona;
 - h) naknada za pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu iz člana 62. stav 3. ovog Zakona;
 - i) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz člana 50. stav 5. i 7. ovog Zakona.
 - j) naknada za nanesenu štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu iz člana 26. stav 11. ovog Zakona;
 - k) naknada od prodaje robe iz člana 26. stav 6. ovog Zakona;
 - l) ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora.

3. Ministar po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog Ministra finansija donosi uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz stava 2. ovog člana kao i izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate naknade za općekorisne funkcije šuma.
4. Uplata prihoda iz stava 2. ovog člana vrši se u skladu sa propisima Federalnog ministarstva finansija o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije.

Član 67.

(Uplata naknade za korištenje državnih šuma)

1. Naknada za korištenje državnih šuma iz člana 53. ovog Zakona određuje se i uplaćuje u sljedećim iznosima:
 - a) 3% na poseban račun Budžeta Kantona i
 - b) 2% na namjenski račun jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.
2. Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuju se najkasnije do 30. novembra tekuće godine za predhodnu godinu.
3. Godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada kantona na prijedlog Ministra može svojim propisom odrediti druge iznose naknada iz stava 1. ovog člana.

Član 68.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

1. Naknada za općekorisne funkcije šuma plaćaju sva pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti na teritoriji kantona kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište izvan Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a obavljaju djelatnost na području kantona, u visini 0,07 % njihovog ukupnog prihoda ostvarenog na području kantona.
2. Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na poseban račun Budžeta kantona.
3. Od obaveze plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana izuzimaju se: korisnici državnih šuma, javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije izuzev onih koji obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.
4. Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši Porezna uprava.
5. Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava 1. ovog člana, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obaveze, po konačnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.
6. Godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada kantona na prijedlog Ministra može svojim propisom odrediti druge iznose naknada iz stava 1. ovog člana.

Član 69.

(Korištenje namjenskih sredstava kantona)

1. Iz namjenskih sredstava Budžeta kantona finansiraju se slijedeći poslovi:
 - a) rad čuvarske službe;
 - b) izrada Šumarskog programa
 - c) izrada i revizija kantonalnog Šumsko-razvojnog plana;

- d) izrada šumsko privrednih osnova za šume u državnom vlasništvu i privatne šume;
 - e) utvrđivanje granica državnih šuma
 - f) biološka obnova šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumsko privrednom osnovom, Godišnjim planovima gospodarenja ili Godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove;
 - g) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekta, požara i slično;
 - h) unaprjeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
 - i) organizovanje tehničkih specijalističkih kurseva;
 - j) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosistema;
 - k) poslove gospodarenja šumama na području krša
 - l) druge namjene za unaprjeđenje šumarstva.
2. Uprava za šumarstvo priprema program podrški za šumarstvo na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava kantona i dostavlja ga Ministru na donošenje. Prilikom pripreme programa Uprava za šumarstvo će poštivati kantonalni Šumsko-razvojni plan i iznos sredstava utvrđenih Budžetom kantona u tekućoj godini za te namjene.
3. Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta kantona.

Član 70.

(Korištenje namjenskih sredstava jedinica lokalne samouprave)

1. Sredstva iz člana 67. stav 1. tačka b) ovog Zakona koriste se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave i ruralni razvoj.
2. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava. Prije donošenja ovog plana sredstva se ne mogu trošiti.

IX. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 71.

(Upravni nadzor)

1. Kantonalno Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.
2. U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja, iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.

Član 72.

(Inspeksijski nadzor)

1. Inspeksijski nadzor nad provođenjem i primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Kantonalna uprava za inspeksijske poslove putem šumarske inspekcije.

2. Inspekcijski nadzor se vrši u skladu sa važećim Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Zakon o inspekcijama).
3. Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona neposredno obavljaju kantonalni šumarski inspektori kao državni službenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima (u daljem tekstu: šumarski inspektor).

Član 73.

(Uslovi za imenovanje šumarskog inspektora)

1. Za kantonalnog šumarskog inspektora može se imenovati lice koje:
 - a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke, diplomirani inženjer šumarstva sa VII stepenom VSS, odnosno master šumarstva koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja;
 - b) ima položen stručni upravni ispit za rad u organima uprave, odnosno položen ispit općeg znanja predviđen za državne službenike organa uprave u Federaciji ili javni ispit predviđen za državne službenike institucija Bosne i Hercegovine;
 - c) ima položen stručni šumarski ispit;
 - d) ima najmanje pet godina radnog staža u struci.

Član 74.

(Ovlaštenja kantonalnog šumarskog inspektora)

1. Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:
 - a) pregleda šumsko privredne osnove, godišnje planove realizacije osnove, šumsko razvojne planove i programe, pregleda izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
 - b) vrši kontrolu uplate naknade iz članova 10. stav 8; 53. stav 3; 59. stav 14; 61. stav 5 i 62. stav 3;
 - c) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
 - d) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području kantona;
 - e) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
 - f) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina;
 - g) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
 - h) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
 - i) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
 - j) sarađuje sa Upravom za šumarstvo, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije.
2. U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, ima pravo i obavezu da:
 - a) privremeno obustavi sječu i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
 - b) kontroliše i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih drvnih sortimenata i

- nedravnih šumskih proizvoda, stavljenih u promet, na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putevima na području BPK Goražde;
- c) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;
 - d) naredi obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
 - e) naredi napuštanje bespravno zauzetog državnog šumskog zemljišta;
 - f) naredi provođenje mjera zaštite od požara;
 - g) naredi obilježavanje zaštitnih šuma i šuma visoke zaštitne vrijednosti sa vidljivim znakovima;
 - h) zabrani upotrebu nedozvoljenih hemijskih sredstava.
3. U obavljanju inspekcijskih poslova iz stava 1. ovog člana šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, ima pravo i obavezu privremeno zabraniti rad pravnom i fizičkom licu i do konačne odluke nadležnog organa ako:
- a) obavlja radove u šumi u suprotnosti sa odredbama šumsko privredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana realizacije šumsko privredne osnove, šumsko razvojnog plana i programa, izvedbenog projekta, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;
 - b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.
4. U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opšti interes, šumarski inspektor je ovlašten da na licu mjesta rješenjem naredi obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.
5. Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim Zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.
6. Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje krivičnog djela čija su obilježja propisana važećim Krivičnim zakonom podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužilaštvu.
7. Šumarski inspektor preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

Član 75.

(Plan i program rada šumarske inspekcije)

1. Šumarska inspekcija u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o inspekcijama donosi Godišnji program rada i mjesečne planove rada obavljanja inspekcijskih nadzora.
2. Pri izradi godišnjeg programa i planova kantonalna šumarska inspekcija dužna je tražiti mišljenje Ministarstva.
3. Glavni kantonalni inspektor podnosi mjesečne i godišnji izvještaj ministarstvu vezano za izvršeni inspekcijski nadzor i preduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.

Član 76.
(Provođenje inspekcijskog nadzora)

1. Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.
2. Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj Zakon i podzakonski propis donesen na osnovu njega nisu primjenjeni ili da su nepravilno primjenjeni postupiće u skladu sa odredbama važećeg Zakona o upravnom postupku, Zakona o inspekcijama ili drugog Zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.
3. Protiv Rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema Rješenja.
4. Žalba na Rješenje kantonalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje Rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
5. Rješenje po žalbi iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 77.
(Iskaznica šumarskog inspektora)

1. Kantonalni šumarski inspektori imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju svoje svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena Zakonom.
2. Federalni Ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu inspektorima izdaje Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove BPK Goražde.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 78.

1. Novčanom kaznom od 8.000 do 10.000 KM kaznit će se korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:
 1. gospodari šumama bez ŠPO, odobrenog godišnjeg plana gospodarenja ili donesenog godišnjeg plana realizacije šumsko privredne osnove i projekta za izvođenje (član 9. stav 1; ili član 12. stav 3.);
 2. prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen na godišnjem nivou a u skladu sa šumsko privrednom osnovom (član 9. Stav 5.);
 3. izradi projekat za izvođenje suprotno odredbama člana 13. stav 2. i 4;
 4. ne izradi i ne donese projekat za izvođenje i ne odredi lice za realizaciju projekta (član 13. st. 5. i 8.);
 5. vrši sječ šume suprotno odredbama člana 15. stav 1.;
 6. ne obavlja poslove biološke obnove šuma (član 16.);
 7. ne izradi planove zaštite šuma od požara (član 33. stav 6.);
 8. u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotno odredbama člana 34. st. 1. i 3.;
 9. vrši ili dozvoli iskorištavanje nedrvenih šumskih proizvoda suprotno odredbama člana 37. st. 1. i 3.;
 10. izgradi šumski put suprotno odredbama člana 40. stav 5.;
 11. ako vrši prodaju šumskih drvnih sortimenata suprotno odredbama člana 51. stav 8.;
 12. ako prenese na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora (član 51. stav 9.)

13. Izvrši krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (59. stav 1.)
 14. Izvrši radnje suprotne odredbama člana (60; 61; i 62;)
2. Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 2.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 79.

1. Novčanom kaznom od 6.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:
1. vrši doznaku i sječu stabala u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene (član 14. stav 3.)
 2. angažuje zaposlenike suprotno odredbama člana 18. stav 1.;
 3. vrši čistu sječu šuma (član 20.);
 4. ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz člana 24. st. 1. i 3.;
 5. ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet šumske drvne sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz člana 26. stav 10.;
 6. loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama člana 33. stav 1.;
 7. odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari u šumi (član 34. stav 4.);
 8. ne prati zdravstveno stanje šuma (član 36. stav 1.);
 9. vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama člana 38. stav 1.;
 10. izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 40. stav 4.;
 11. vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 48.;
 12. ne izvrši obavezu iz člana 53. i člana 10. stav 6.;
 13. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 74. stav 4.);
 14. ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog Zakona (član. 89.)
2. Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM odgovorno lice u pravnom licu.

Član 80.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 6.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:
1. Započne radove predviđene godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove bez saglasnosti kantonalnog ministarstva (član 12. stav 8.)
 2. Ne dostavi godišnji plan realizacije (član 12. Stav 9.);
 3. U roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (član 13. St. 3. I 10.);
 4. Ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama člana 17.;
 5. Ne obezbijedi mjere zaštite u skladu sa odredbama člana 18. Stav 2.;
 6. Ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrtava na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 21. St. 1. I 3.);
 7. Ne izradi plan u skladu sa članom 25. Stav 1.;
 8. Pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (član 26. Stav 1.);
 9. Stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 26. Stav 3.);
 10. Tko vrši nezakonite radnje navedene u odredbama člana 26. Stav 5. kaznit će se novčanom kaznom po stavu (1) ovog člana i izreći će mu se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstva kojim je izvršena nezakonita radnja;

11. U periodu vegetacije od 01. aprila do 01. novembra, drvo četinara i brijesta uskladištava i stavlja u promet suprotno članu 26. St. 8. I 9;
 12. Ne gospodari zaštitnim šumama i šumama visoke zaštitne vrijednosti shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja i ne obilježi zaštitne šume i šume visoke zaštitne vrijednosti vidljivim znakovima (član 27. St. 4. I 9.);
 13. Vršiti ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi puteve za progon stoke (član 35. stav 1. I 3.);
 14. Vršiti ili dozvoli sječu ugroženih vrsta suprotno odredbama člana 39. St. 1. I 2.;
 15. Koristi šumske puteve suprotno odredbama člana 41. Stav 2.;
 16. Počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (član 47. stav 1.);
 17. Ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim Šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ili godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (član 52. Stav 2.);
 18. U roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (član 59. Stav 7);
 19. Ne izvrši obaveze iz člana 59. Stav 9; 61. Stav 5. I 62. Stav 3.;
2. Za prekršaj iz stava 1. Ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 500 do 1.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 81.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 200 – 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:
 1. vrši šumsko - uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 13. stav 7.;
 2. vrši sječu šume bez prethodno izdanog rješenja i doznake (član 14. stav 4.);
 3. vrši sječu šume suprotno odredbama člana 15. stav 1.;
 4. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za pošumljavanje i prirodnu obnovu (član 21. st. 1. i 3.);
 5. ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (član 24. st. 1. i 3. tačka d.);
 6. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 26. stav 1.);
 7. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 26. stav 3.);
 8. vrši nezakonite radnje navedene u odredbama člana 26. stav 5. kaznit će se novčanom kaznom po stavu (1) ovog člana i izreći će mu se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstva kojim je izvršena nezakonita radnja;
 9. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama visoke zaštitne vrijednosti shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja (član 27. st. 1., 4);
 10. loži vatru suprotno odredbama člana 33. stav 1.;
 11. u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (član 34. st. 1 i 4.);
 12. pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čuvara stoke i mimo utvrđenih puteva (član 35. st. 2. i 3.);
 13. vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta suprotno odredbama člana 39. st.1. i 2.;
 14. vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 41.;
 15. u šumama vrši radnje suprotno odredbama člana 42. stav 2.;
 16. počini neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (član 47.)
 17. nanosi štetu susjednim parcelama (član 56. stav 1.);
 18. izvrši krčenje šume odnosno promjenu namjene šumskog zemljišta bez pribavljene dozvole (član 59. stav 6.);
 19. vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 60.;
 20. na zahtjev čuvara šuma ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 65.

stav 8.);

21. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 74. stav 4.)

2. Novčanom kaznom u iznosu od 150 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj čuvar šuma Uprave ako:

1. Ne postupi u skladu sa svojim dužnostima (član 65. stav 5. i 6. od tačke „a“ sve do tačke „o“ i stava 7.)

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82.

Javno preduzeće "Bosansko-podrinjske šume" d.o.o. Goražde , kao korisnik državnih šuma, dužno je svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog Zakona.

Član 83.

Podzakonski propisi predviđeni ovim zakonom donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 84.

Ovaj Zakon će se primjenjivati do donošenja Zakona o šumama na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 85.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:

Predsjedavajući Skupštine

Goražde

PRAVNI OSNOV:

Pravni osnov za donošenje Zakona o šumama Bosansko-podrinjskog kantona sadržan je odredbama člana 23., a u vezi sa članom 17. stav 1. tačka h), članom 18. kao i članom 15. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03), i člana 106. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko - podrinjskog kantona Goražde", broj: 10/08), kojim je utvrđeno da Skupština kantona donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE:

Presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-26/08 od 14.04.2009. godine, utvrđeno je da je Zakonom o šumama FBiH (Sl. novine FBiH, broj. 20/02, 29/03 i 37/04) povrijeđeno pravo lokalne samouprave u FBiH i naloženo da se u roku od šest mjeseci otkloni uočena nepravilnost. Parlament Federacije BiH nije u propisanom roku pristupio otklanjanju uočenih nepravilnosti na koji način je prema Zakonu o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH (Sl. novine FBiH, broj. 6/95 i 37/03), navedeni Zakon o šumama kao i propisi doneseni za njegovo provođenje, prestali da se primjenjuju sa danom 27.11.2009. godine, a o čemu se je očitovao i Ustavni sud mišljenjem broj: U-29/10 od 12.10.2010. godine.

Pomenuti federalni zakon se je primjenjivao i na području Bosansko-podrinjskog kantona kao osnov za uzgoj, zaštitu, korišćenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištem kao prirodnim bogastvom u Bosansko-podrinjskom kantonu. Do danas na nivou Federacije BiH nije donešen propis kojim bi se uredilo ovo pitanje što znači da na nivou Federacije BiH i kantona ne postoji propis kojim se uređuje predmetno veoma važno pitanje korišćenja šuma, obzirom da se istim ostvaruju ekološke, socijalne i ekonomske funkcije.

Uopšteno pitanje korišćenja prirodnih bogastava, uključujući i šume, je nadležnost koja je raspodjelom nadležnosti između Federacije BiH i kantona određena kao zajednička nadležnost, pri čemu kanton nadležnost vrši u obimu dogovorenom sa federalnom vlasti, a u slučaju nepostojanja dogovora kanton tu nadležnost vrši samostalno. Također kao princip raspodjele nadležnosti u Federaciji BiH i kantonima određena je pretpostavka nadležnosti na strani kantona. Formalno ovo pitanje je bilo riješeno donošenjem Zakona o šumama FBiH i podzakonskim aktima koji su proizlazili iz istog. Prestankom važenja pomenutog zakona i ne donošenjem novog od strane Parlamenta FBiH, stvara se prostor za vršenjem ove nadležnosti od strane kantona dok se ovo pitanje ne riješi na nivou federacije, a naručito iz razloga što šume kao prirodno bogastvo značajno utiču na ekološke, socijalne i ekonomske funkcije društva, odnosno imaju vitalni značaj. Činjenica je da šume na području Bosansko-podrinjskog kantona nisu normativno zaštićene u smislu njihovog upravljanja, zaštite i korištenja.

Naprijed navedeno, opredjeljuje kantone u FBiH da privremeno normativno uređuju ovo pitanje obzirom da postoji ustavni osnov i potreba za donošenjem istih. U tom pravcu Tuzlanski kanton je usvojio Zakon o šumama, a Kanton Sarajevo je uputio isti u proceduru.

Obzirom na sve navedeno, Imajući u vidu funkcije šume i činjenicu da šume i šumsko zemljište u Federaciji Bosne i Hercegovine zauzimaju preko 50% ukupne površine, zbog potrebe održavanja, kontinuiranog upravljanja, planiranja i gazdovanja šumama na koji način bi se zaštitio ovaj prirodni resurs, uspostavili mehanizmi za zaštitu i čuvanje šuma i uredila druga pitanja iz oblasti šuma uključujući i ekonomske, nameće se neophodnost privremenog uređivanja ovog vitalnog pitanja.

PRAVNA RJEŠENJA

Čl. 1.-5. POGLAVLJE I – OPĆE ODREDBE

Definiše se predmet Zakona odnosno pitanja koja su uređena ovim Zakonom, pojam i definiciju šume i šumskog zemljišta, osnovne pojmove i njihovo značenje u smislu ovog Zakona.

Čl. 6.-26. POGLAVLJE II – PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

Ovim poglavljem i članovima u njegovom sastavu utvrđuje se planiranje kao metod upravljanja i korištenja šuma na koji način se sistematično u skladu sa utvrđenim ciljevima uređuje oblast šuma planske dokumente različitog obima obuhvata. Na taj način se hijerarhiski određuju vrste, obim i sadržaj planova, šumsko-privrednih područja, šumsko-privrednih osnova, godišnjih planova realizacije i projekata za izvođenje na koji način se sve ukupno planira upravljanje šumama u skladu sa ciljevima i potrebama zaštite.

Što se tiče privređivanja u šumarstvu utvrđuju se pravila sječe šume, biološke reprodukcije šuma, pravila koja se odnose na neophodne uslove lica koja obavljaju radove u šumi i vezano za šumu, pravila vezana za zaštitu šuma protiv biotičkih i nebiotičkih agensa kao i pitanje prometa drveta i nedrvnih šumskih proizvoda.

Čl. 27.- 32. POGLAVLJE III – ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA-ZAŠTIĆENE ŠUME

Ovim poglavljem definišu se posebna šumska područja sa statusom zaštićeni šuma i šuma visoke zaštitne vrijednosti i način određivanja pomenutog statusa. Pored navedenog uređuje se i pitanje šuma na kršu i pošumljavanja kao veoma bitnog pitanja upravljanja, zaštite i razvoja šuma.

Čl. 33.-42. POGLAVLJE IV – OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

Predmetnim članovima se propisuju odredbe kojima se utvrđuju mjere zaštite šuma od različitih faktora (požar, hemijska sredstva, pašarenje) i utvrđuju nadležnosti praćenja stanja šuma. U okviru ovog poglavlja utvrđuju se i pitanja korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda, pitanja divljači, zaštite ugroženih vrsta navođenjem zaštićenih vrsta, kao i pitanja saobraćaja u šumama kroz odredbe o izgradnji i održavanju šumske infrastrukture, saobraćaja u šumama i pristupa šumama.

Čl. 43.-57. POGLAVLJE V – UPRAVLJANJE ŠUMAMA, KATASTAR ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

Utvrđuju se nosioci vlasništva nad šumom, pravo upravljanja nad državnom šumom, oblici zabranjenih oblika raspolaganja državnim šumama, obaveze utvrđivanja granica državnih šuma, pravo i način upravljanja privatnim šumama kao i ekonomske funkcije šume. U okviru ekonomskih funkcija uređuje se oblik nosioca obavljanja ekonomske funkcije, prava i zadaci, način vršenja poslova kao i naknada i visina naknade za korištenje šuma.

Čl. 58.-62. POGLAVLJE VI – PROMJENA NAMJENE I KORIŠĆENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE

Ovim članovima se uređuju posebne situacije, uslovi, okolnosti i ovlaštenja po kojima se može izdvojiti određeno šumsko privredno područje; pitanja krčenja šuma na način da je taj proces prije svega vezan za planiranje u prostoru ili javni interes u slučaju nepostojanja prostorno planske dokumentacije; pitanja gradnje u šumi; zakupa šumskog zemljišta i zasnivanja služnosti.

Čl. 63. - 65. POGLAVLJE VII – ŠUMARSKE INSTITUCIJE

Ovim odredbama utvrđuje se institucionalno provođenje zakona kroz definisanje organizacije i poslova kantonalne uprave za šumarstvo.

Čl. 66. - 70. POGLAVLJE VIII – FINANSIRANJE

Ovim odredbama u cilju postizanja održivog gospodarenja šumama određuju se izvori finansiranja kroz utvrđivanje naknada, njihovih visina i namjena utroška predmetnih sredstava.

Čl. 71. - 77. POGLAVLJE VIII – NADZOR

Određen je nadzor, uslovi za lica koja vrše nadzor, ovlaštenja vezana za nadzor, obaveza planskog vršenja nadzora i pitanja vezana za organizaciju nadzora.

Čl. 78. - 81. POGLAVLJE VIII – KAZNE NE ODREDBE

Ovim odredbama se utvrđuju opisi prekršajnih radnji i ponašanja i određuju visina i oblici sankcija.

Čl. 78. - 81. POGLAVLJE VIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovim odredbama propisani su rokovi za donošenje podzakonskih i drugih pravnih akata, uobičajeni rok stupanja na snagu zakona. Također je utvrđena odredba kojom se važenje zakona ograničava u odnosu na konačno definisanje ovog pitanja na nivou Federacije BiH kao oblika ostvarivanja zajedničkih nadležnosti u FBiH.

SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno obezbjediti dodatna sredstva u budžetu Kantona BPK-a. Naprotiv primjenom ovog zakona postižu se veći efekti u radu postojećih organa i upravnih organizacija uključujući i finansijske efekte.